

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— nov. 1.

(A trónörökös.) A trónörökös elfoglalta az összes hatalmi állásokat Bécsben. Kétféle, hogy mind belőle, kik nem voltak hívei és olyanok kerültek helyükbe, kik szándékait szolgálják. Először mentek Gautsch és Hohenlohe, osztrák miniszterelnök lett Beck báró, Ferenc Ferdinánd legbizalmasabb tanácsosa. Ezzel az osztrák kormányt szerezte meg magának. Azután Goluchovszkinak kellett mennie és következett Aehrenthal, akiről kisült, hogy ő is a trónörökösnek kedves embere. Ekkor észrevette Pitreich, hogy nincs maradása a helyébe jött Schönauich, ennek Latscher, akiről szintén azt tartják, hogy mint csehországi hadtestparancsnok, a trónörökös híve lett és ha Beck gróf helyett Hötendorff Konrad lesz a vezérkar főnöke, akkor az egész közös hadsereg és az osztrák landwehr, közös külügyminisztérium és az osztrák kormány a trónörökös igazgatása alá került. — Ezzel nem számoltak a magyar koalíció vezérei, mikor az öreg királylyal megkötötték az alkut. Az öreg királyt a koronázási eskü fesszélyezte, hogyha április 11-ig a föloszlott országgyűlés után az új választásokat ki nem írja. Ezért április 9-én hevenyészve megegyeztek mindkét fél kényszerűségből. Ez a viszony kitartott mostanáig. De Ferenc Ferdinánd nem tett esküt az alkotmányra és nem kötött egyezséget. Jön tehát Aehrenthal, jön Schönauich. Megkezdődnek az alkudozások. Az ujonlétszám fölemeléséről, a katonai költségek szaporításáról, a

tüzérség mikénti szaporításáról, a tüzérség mikénti szervezéséről, az új véderőtörvényről, a katonai büntető-bíraskodásról előadja terveit Schönauich és mint mézes-madzagot, a Tisza-féle katonai reformok életbeléptetését ígerte nyilatkozatában. Aehrenthal pedig jön a hármasszövetség föntartásával, orosz-német osztrák szövetséggel, javított olasz és szerb politikával s kéri a magyar kormány bizalmát és a delegációk támogatását. A magyar kormány nem mondhatja, hogy öfelségének kinevezett új minisztereivel nem áll szóba, tehát tárgyalni fognak. Hogy mi lesz az eredmény, meghalljuk most, vagy majd a delegációban. Ha Schönauer és Stein a Reichsratban azt indítványozzák, hogy Nagy Károly koronáját és a német császárság összes jelvényeit Ferenc József császár sürgősen küldje Berlinbe II. Vilmosnak ajándékkul, ez tréfának kegyetlenül komoly. Mert egész Németországban fölkapja a közvélemény az eszmét s tetszéssel vennék a berlini udvarnál is, ha a német császárok teljes disszidálással fölruházott jogutódjai lehetnének. De Ausztriában is nagyon sok német együtt érez Schönauerrel, mert az indítványban az osztrák örökösstartományok visszaesatolását látják a német császársághoz. A három király: a bajor, a szász és a württembergi, meghódolt a német császárnak, hiszen németek és népeikkel Németországból ki nem mehetnek, — de a Habsburgcsászárok hogyan lehetnének hűbéresei a Hohenzollern-császároknak, habár a Habsburgok is németek, de Németországból kilökettek? És vannak alattvalóik, kik a világgért sem akarnak németekké válni és a

porosz uralmat tűrni. Stein és Schönauer indítványa lehet ezuttal nem lesz elfogadva és tanácsukat Ferenc József császár sem fogja követni, de hát mikor így vakmerősöködik a német nemzeti párt, ugyan miért akarják a Habsburgok a hadsereget germanizálni, a cseheket és a magyarokat letörni, s ezzel Ausztriát a német császárok számára preparálni?

Az iparfejlesztés.

Budapest, november 1.

Az iparfejlesztési törvény, melyet most fogadott el a törvényhozás, joggal tölthet el a legszebb reményekkel. Iparfejlesztés eddig is volt ugyan nálunk, de kisszerű és tervszerűtlen. Egyes miniszterek szimpatiajától, egyes befolyásos politikusok közreműködésétől függött az iparvállalatok állami támogatása, amelyben aránylag igen kevés iparvállalat részesül és hármikor az illetékes tényezők kénye-kedve szerint megvonható volt. Így történt, hogy az államilag szubvencionált iparvállalatok fele érdemtelen volt a támogatásra és így az állam az iparfejlesztés terén korántsem teljesítette azt a missziót, amelyet teljesítenie kellett volna. Pedig régi igazság nálunk az, hogy állami támogatás nélkül a magánvállalkozás intenzív gyáripari alkotásra nem képes részint a tőke, részint a magánvállalkozási kedv hiánya miatt. A magánvállalkozást ugyanis megbé-

Őszi dalok.

I.

Olyan árvák lettek
 Ezek az akácok.
 Olyan elhagyottak,
 Madár se száll rájuk . . .
 Madár se száll rájuk.

 Sápadtan borul rá
 Levelök az ágra.
 Hullanak, hullanak . . .
 Mikor a szél rázza.
 Mikor a szél rázza.

 Tudja Isten . . . most még
 Szomorubbá lettem . . .
 Pedig egykor régen
 De nagy volt a kedvem.
 De nagy volt a kedvem.

 S milyen hamar elszállt!
 Most már nyoma sincsen,
 Hogy borus lelkekre
 Csak egy sugárt hintsen,
 Csak egy sugárt hintsen.

 De rövid is álunk! . . .
 Mi belőle támad

Mégis milyen hosszú
 Sirig tartó bánat . . .
 Sirig tartó bánat.

II.

Csendes, szomorú őszi este.
 Szobámban ülök egyedül.
 Reményem, álmod eltemetve...
 Lelkem a múltba elmerül.

 Hullani kezd lassan az eső,
 Letűnnek mind a csillagok . . .
 Mint egy borongó, bánatos felhő
 Valakit én is siratok . . .

III.

Nagy csend van újra,
 Semmi se hallik,
 A szél se lebben,
 Minden elalszik.

 Csak én virrasztok
 Egyedül, árván . . .
 A szellemek bús
 Éjszakáján.

 Csak az én lelke
 Szomorúsága

Borul a néma
 Halk éjszakára . . .

Osontos Kálmán.

A TANITÓÉK MARISKÁJA.

Nagy sárga haja és kék szeme volt . . .
 Az egyszerű ruhácskája úgy illett neki . . .
 Ő volt a legegyszerűbb és ő volt a legszebb . . .
 Egymáshoz nem emlékszem, hogy közeledtünk volna. A félő tiszteletnek egy alázatos nemével tekintettem reá. A szűk, falusi iskolában mi fiúk, foglaltuk el az első padokat; a lányok a hátsó székekben ültek. Oh, a tanító ur lelkiismeretes gondossággal tartotta külön a kétféle gyermekeket. Ha mi az iskola előtt játszottunk, a leányoknak az udvar tulsó végében volt a helyük. De mily nagy volt az örömmöm, mikor együtt játszhattunk a leányokkal! Egyszer mászor ezt így rendezte tanító ur. Ilyenkor elsiklott a tekintetünk egymáson. Féltem vele, a "tanítóék Mariskájával" játszani és ő sem várta, hogy vele foglalkozzam.
 Mariska okos és jó leányka volt. Szeliden viselkedett mindig és mindenkivel szemben. És inkább hajlott a csendes málázásra, mint neve esre, vagy mulatságra. En ötödik osztályos voltam, mikor ő a negyedik elemibe járt. En tizenegy éves voltam, ő meg tíz éves.

nitja az osztrák verseny, amely szabadon grasszál hazánkban.

Mindezeknél fogva nem lehetett másként, csak törvényhozási uton az iparfejlesztés kérdését alaposan megoldani. Ezen törvény értelmében mindazon új gyárak és egyáltalában mindazon iparvállalatok, melyeknek állami támogatásra szükségük van s amelyek erre érdemesek, az állami támogatásban részesülhetnek is. Ez egy oly vívmány, mely óriási haladást jelent a multtal szemben. Mindazon rosszakaratu kritika dacára, melyben bizonyos oldalról az iparfejlesztési törvényt részesítették, ez meg fog felelni a célnak. Joggal bizhatunk abban, hogy a kötelező állami iparfejlesztés új szárnyakat fog adni a munkának, elsősorban a gyári munkának. Sok százmillióról van szó, olyan milliókról, amelyeket produktív munkákba fognak befektetni és amelyek nyomán új kereset, új élet fakad s amely befektetésnek eredménye az kell hogy legyen, hogy 1917 ben, midőn az önálló vámterület meglesz, élni is tudjunk ezzel a háromszáz esztendő óta nélkülözött állapottal.

Dacára a mi aránylag oly kicsiny iparunknak, Budapest mégis Európa egyik legjelentékenyebb ipari városa. Eppen ezért joggal elvárhatja az ország, hogy az iparfejlesztési törvény által nyújtott kedvezményekben a kormány elsősorban a vidéket fogja részesíteni. Azt a vidéket, amelyet a nemzeti élet fellendülése óta elhanyagoltak azért, hogy minden jót és minden szépet a fővárosnak adhassanak. Büszkék is vagyunk a mi szép fővárosunkra, de azt tartjuk, elég volt már a dédelgetésből. A nemzet életerejét ne aknázzuk ki egyedül a főváros javára, de jusson ebből a centrumból valami a vidéknek is. Termőföldben, ércben,

fában, agyagban gazdag hazánk mindenfelé rendelkezik olyan vidékekkel, amelyek bizonyos iparágak meghonosítására kiválóan alkalmasak. Ezek a kiválóan alkalmas területek parlagon hevernek, sem bányákat nem nyitnak, sem gyárakat nem emelnek. Akik az iparfejlesztési pénzek felett rendelkeznek, elsősorban ezen elhagyott vidékek felé irányítsák figyelmüket és tegyék lehetővé, hogy iparvállalatok keletkezzenek itt.

Amidőn az állam el van szánva reá, hogy ily jelentékeny összegekkel fogja segíyezni az új iparvállalatokat, hevesbbé van szükség külföldiek alapításaira. Ha a becsületes és hozzáértő magyar vállalkozást kellő mértékben fogja támogatni az állam, akkor rövid néhány esztendő alatt virágzó nagy magyar gyáripár lesz, amely az osztrák versenyt nagymértékben ki fogja szorítani és az önálló vámterület életbeléptetése után, azt teljesen pótolni is fogja tudni.

Ha diszkrétén és becsületesen fognak élni a diszkrécionális joggal, az iparfejlesztési törvény nyomán áldás fog fakadni.

Debreceni ifjak Thökölyért.

A debreceni kollégium a kuruc fejedelmek temetésén.

— Saját tudósítónktól! —

— nov. 1.

Fölkereztük, visszahoztuk s újra eltemettük a nagy kuruc fejedelmek s bujdosó társaik hamvait. Hamvaikat visszaadtuk az édes anyaföldnek, szellemüket pedig lelkünkbe zártuk. Sokkal előbb, mint a drága hamvak az idegen földről hazaértek, szellemük már lángra gyújtotta a sziveket. Szent lelkesedéssel indult mindenki a nagy temeté-

sokre, de senki olyannal, mint a debreceni kollégiumi diákság.

Egy zarándok csapat még 23 án reggel utnak indult „per pedes apostolorum”. Hidegben, szélvészben, a honfiui lelkesedtől hatványozott erővel, mindanyian épségben és egészségben érkeztek meg vasárnap este 6 órakor Kassára, hová a főiskolának hivatalos küldöttsége:

— Dr Haendel Vilmos akad igazgató, dr Nagy Zsigmond főgymn. tanár, Miszti Mihály főisk. sénior Vidovics Ernő jh. a Magyar Irodalmi Önképző Társulat elnöke, Soós István th. és Dózsa István th. zászló-tartók — már vonaton megérkezett.

Megható volt az a jelenet, midőn a zarándokok megérkezve a kuruc városba szembe találkoztak a fő utcán a kollégiumi diákság dicsőséges lobogóját vivő tógás küldöttséggel. Új erő, új lelkesedés, a szerencsés viszontlátás örömei, a szabadság szobornál rögtönzött fennepély, a nagyobb utcákon való felvonulása

„Debreceni diák vagyok én.
Gyalog masirozok én”

hangjainál egész Kassa városát felvilágyozta, s lelkes tüntetésre indította a debreceni diákok mellett.

A zászló s a Rákóczy-korabeli tógák a kassai ünnepségen nagyszerűen érvényesültek, s méltán lekötötték a néző közönség figyelmét. De még inkább kitűntek a késmárki díszmenetben, hol dr Haendel, dr Nagy, Miszti, Soós és Dózsa képviselték a kollégiumot. Mindenütt kitűnő lelkesedéssel és szíveséggel fogadták ősi kollégiumunknak a Rákóczy korára emlékeztető tógás diákságot tanáraikkal együtt. Thököly várának kapuja előtt a főrendek s az országgyűlési képviselők körülfogták őket, gyönyörködtek a kollégiumi ifjuság hatalmas selyem lobogójában, s érdeklődéssel tanulmányozták a régi diáköltözetüket. Thaly Kálmán, városunk I. kerületének képviselője lelkesedéssel beszélt kor-

Sokszor oda akartam menni hozzá, mikor nagy szorgalommal tanulta a leokéját, de még se mentem. Pedig sokszor voltam „felügyelő”, ha tanító ur nem volt otthon. Nagy hatalom ám az: felügyelni saját iskolátságainkra. És ezt a hatalmat maga a tanító is asszony is respektálta. Pedig különös egy asszony volt ám! Mikor ő rendelkezett, hogy ennek így kell lenni, gyerekek ezt úgy csinálják — tanító ur is a vallai közé hirtelen bozontos kis fejét és — hallgatott. Én azért mégis szerettem azt az erős, szép asszonyt. Mert a Mariska anyja volt és mert ő is szeretett engem. Legalább mindig szépen szólott hozzám.

Egyszer, ha jól tudom földrajz órán, Mariska keservesen sirt. Ráhajtotta fejét a szék támlájára és a karjai reszkettek fájdalomában. Én voltam a felügyelő, mert tanító ur tengerit kapáltatott a tagjában. Hát oda mentem hozzá. Először történt, hogy így külön szóltam vele. Megkérdeztem, hogy ki bántotta, miért sirt?

A vézna kis öcsösét, akit Jósának hívtak és aki az első osztályba járt, megverte a mellette ülő fiu: azért sirt...

Tanító ur ezalatt haza érkezett a tagjából. Oda álltam elébe és elmondtam, hogy mit történt, hogyan történt. A fiu kikapott. Tanító ur igazság szerető ember volt és szigorúan megbüntette az olyan tanulókat, akik nélkül hatalmaskodott a gyengébbel.

Már pedig itt ilyesmi történt. Tóth Pali leejtett egy gombot és azt mondta a kis Jósának, hogy vegye fel. Jóska felvette. De a gomb véletlenül megint leejtődött, és megint Jósának kellett felvenni. Hogy, hogy nem, mikor már vagy tízedszer is a földre hullott az a haszontalan fe-

rete gomb, a kis Jóska nem akarta többé felvenni.

„Hallatlan! Hallatlan!” — szokta volt ilyenkor mondani tanító ur. És ahányszor ezt elmondta, annyiszor kellett körmöst tartani. Tanító ur ilyenkor nem sajnálta a fél végén kihelyezett és mutatónak is használt hosszú léniáját.

— Hallatlan! Hallatlan! Nézze meg az ember! Hisz ez mégis hallatlan!...

Mariska engem nézett, míg az executió tartott. Az arca határozatlan kifejezésű volt. Őt soha se büntették, igazában még dorgálást sem érdemelt volna és mindenkit sajnált, a ki nem kerülhette ki az ilyesmit.

Uzsonna alatt Mariskával akartam játszani. Már úgy is beszélünk egymással és ezután is fogunk. És a keresésére indultam. A korhadt és féloldala hajlott kukorica góré mögött volt a tanító ur méhese. Itt akadtam reá. Neki jó ismerősei voltak a méhek, ezek a hirtelen haragu kis katonák. Járhatott, kelhetett közöttük, őt nem tekintették ellenségnek.

Egy addig nem érzett fölényrel oda mentem most megni. Oda léptem a Mariska kis kosara mellé, a melyből ép akkor szedte ki az uzsonnáját; friss kenyeret és diót. Megsuhogtattam a fűzfa vesszőt, melyet künn vágtam a kert végén és azt mondtam, hogy Tóth Pali se verakedik mostanában.

Mariska azt felelte erre, hogy ne suhogtassam azt a vesszőt, mert a méhek azt nem szeretik. Hanem ha akarok hát üljek le szépen a földre. De esendesen viseljem ám magam.

Erre a váratlan felszólításra minden bátorságom elszállott. Szerettem volna elmejni onnan, mert szégyeltem magamat, de Mariska mellett ülni a homokban még

jobban szerettem volna, hát csak ott maradtam.

És ő kétfelé törte a kenyeret és egy marék dióval együtt felém nyújtotta.

— Egyél — kínált meg szeliden.

Nagyon szerettem a friss kenyeret meg a diót. Hozzá fogtam és feltördeltem valamennyi diót és oda raktam szép sorjába a kosár fedelére. De nem ettem sem a kenyérből, sem a dióból. Nem tudtam enni, mert úgy éreztem, hogy szőinom kellene, hogy lássa Mariska, hogy én is tudok valamit.

És azt gondoltam ki, hogy a dióról beszéljek. Hogy milyen gyümölcs. Kívül erős héj takarja, belül négy kis fal négy részre osztja a magot. Azután úgy gondoltam, hogy tán inkább a méhekről beszéljek. Tudok én a méhekről is beszélni! Szeretik a virágot és mézet csinálnak belőle. De hogy mért is csinálnak hát mézet a méhecskék, az nem birt az eszembe jutni...

Mariska a beszédem két szemével egy egy oldalpillantást vetett reám. És mikor látta, hogy én csak nem szólok, ő szólt.

— Szereted te Géza bácsit? — kérdezte kissé habozva. És mintha csak akkor jutott volna tudatára annak, hogy milyen nagy dolgot cselekedett a kérdésével, ijedten lehajította fejcskáját és arcán fehér és piros rózsák támadtak az izgalomtól. Mikor megint fel mert pillantani, arra szállt egy dongó és ő zavartan és még mindig félénken hajította félre előle a góré alól feinyuló hatalmas bodza ágat, hogy a dongó fennakadás nélkül tudjon tovább repülni...

Géza bácsit nagyon szerettem. Anyámnak testvére volt — s mert agglegény volt, hát nálunk töltötte a legtöbb szabad idejét. Mindig szép lovakat tartott és akkor

nyezetének a debreceni „alma mater“-ről, s annak fiáról, kik a díszmenet élén haladtak szeretett tanáraikkal együtt.

Weszprémy Zoltán főispán, dr. Bakonyi Samu orsz. képviselő személyesen köszönték meg a küldöttség mindegyik tagjának, hogy a kollégium képviselőiben való megjelenésükkel a város, az egyház és a megye küldöttségeivel együtt Debrecen és Hajdúvármegye hódolatát a nagy fejedelem iránt fejezték ki.

Majd az ünnepségek lefolyása után Késmárk városa gazdag villás reggelivel tisztelte meg vendégeit, hol a főiskolák ifjúságának küldöttségei közül csak a debreceni diákok voltak jelen, hol szintén kitüntető szíves vendéglátásban részesültek.

Másnap szerdán reggel 7 órakor indult el a küldöttség Késmárkról, hogy a fejedelmi temetéseken szívükbe zárt emlékekkel hazatérve új erőt és lelkesedést öntsenek társaikba. A küldöttség nem csalódott. Lelkes diáksereg állott a perronon, midőn a vonat este fél 9 órakor berobogott az állomásra. Gaál Lajos jh. üdvözölte a megérkezett küldöttséget, mire dr. Haendel Vilmos akad. igazgató válaszolt: „Most jövünk közvetlenül Rákóczy és Thököly hamvaitól: A nemzet e napjai azt üzenik néktek: Készen legyetek, mert a közeljövőben nagy szükség lesz reátok. Lelkes éljénzés követte szavait. Majd a rektor professor vezetése mellett kibontott zászlóval, vidám kuruc nótákat énekelve vonult be az ifjúság a kollégium udvarára, hol az igazgató bucsuszavaira a szénior válaszolt, s az ifjúság lelkes hangulatban, a „Szózat“ hangjai mellett oszlott szét.

Gróh Ferenc fogadtatása.

— nov. 1.

A feledhetetlen emlékü dr. Wolaffka püspök nagynövű utóda Gróh Ferenc prépost-plébános, a debreceni róm. kath. hívek új lelkipásztora — mint jeleztük volt e hó 3-án szombaton délután érkezik városunkba, s

kecsikáztatott meg, a mikor csak akartam. Ha meg otthon elfoghatott, úgy lovagoltatott a térdén.

— Hec, lec katona, ketten ülünk egy lóra... Újévkor drága ajándékokkal lepett meg és egyébkor is, hogy az ajándékainak se szeri se száma. Szóval szeretett engem és mindnyájunkat, és mi is szeretttük.

Csak édes anyám haragudott reá néha. Ez olyankor történt, mikor Géza bácsi meg meg feledkezett magáról. Ilyenkor anyám ápolta, ha a dorbézolás beteggé tette a bácsit.

En mindig elmentem anyámmal Géza bácsihoz, ha beteg volt szegény. És első dalkozva hallgattam, hogyan korholja őt anyám. Beszélgetésük a Mariska mamájáról folyt, a tanítóné asszonyról.

— Hát van neked Istered! mondta indulatosan anyám. Van lelked azt a könnyelmű teremtést elrabolnád a családjától, a becsületes férjétől, a gyermekeitől!

Azt mondd, hogy te nem vagy a hibás. Régen szerettük egymást és az az asz szony csak téged akar. Nem tudsz kiférni előle, nem tudsz szabadulni a hálójából... Hát lehet ez? Hát szabad ez? Hát mi akkor a becsület? A vallás? Az Isten?

En nem értettem e rejtélyes kifakadás lényegét. De annyit sejtettem, hogy édes anyám csak valami nagyon rossz dolog miatt lehet így Géza bácsival. A mi elszomorított. Hát: csakugyan rossz ember volna?

Nem! Géza bátyám nem rossz Géza bácsi jó.

És bizalmatlanul néztem Mariskára. De Mariska nem tárgított. Már biztosabb volt a hangja. Nyugodtan kérdezte tőlem másodszer.

róm. kath. lelkészi hivatal vezetésének átvétele végett.

Az új lelkipásztor, kit igen jó hír előz meg s kit gyüleési hívei nehéz szívvel bocsájtanak el körükből, ki akart térni minden ünnepélyes fogadtatás előtt, azonban az egyházbizottság mégis rendez számára hivatalos fogadtatást, melyre nézve a következőkben állapotodott meg.

Gróh Ferenc elé Püspök Ladányba a megye határára küldöttség utazik Váczy János főgondnok vezetése alatt. Ezen küldöttség tagjai Csath Zsigmond postafőnök s dr. K. Szalay Béla tiszti orvos. Ezen küldöttség körében érkezik Gróh Ferenc szombaton, november hó 3-án d. u. 3 óra 24 perc kor Debrecenbe.

A vonatnál a város nevében Kovács József polgármester üdvözi az új lelkipásztort, kiknek viszon válasza után Unger Gusztáv a róm. kath. iskolaszék elnöke üdvözi a hitközség nevében. A prépost plébános válasza után a polgármesterrel a város díszfogadtán a róm. kath. templom elé hajtat, hol a szent Vince egyület s Szent József társulat feketébe öltözött tagjainak sora között a templomba megy, és ott rövid misét mond. Az ima alatt a Szvetisch zárda tanítóné képviselőnek énekkara fog énekelni.

Ima után a templomból gyalog tér lakására az új plébános, hol a következő tisztelegő küldöttségeket fogadja:

1. A lelkészkező papságot. (vezeti Molnár Dezső, a „Thersianum“ árvaház igazgatója.)

2. A kegyes tanítórendet (vezeti dr. Jászay Rezső házfőnök, főgimnáziumi igazgató.)

3. Az egyházközségi Bizottmányt és Iskolaszéket, melynek nevében dr. Irinyi István egyházbizottsági ügyész üdvözi az új lelkipásztort.

4. Az elemi iskolák tantestülete (vezeti Unger Gusztáv iskolaszéki elnök.)

A többi küldöttséget csak beiktatásakor fogadja az új prépost plébános. Hogy a beiktatás mely napon fog megtartatni arra nézve még megállapodás nem történt.

A fogadtatás után Gróh Ferenc nyomban átveszi plébániája vezetését s vasárnap már ő fogja megtartani a nagy misét.

Gróh Ferenc működése elé nemcsak hívei de a város közönsége is nagy érdeklődéssel tekint, miután híre jár, hogy méltó utóda lesz a nagynövű elődnek. Komoly,

— Mondd, szeretted te Géza bácsit?

— Igen.

A feleletemre csalódottan ejtette le kezét az ölébe. Az arca elhalványult. Éreztem, hogy fájdalom okoztam neki avval az egy szóval. Szerettem volna enyhíteni a fájdalmát, de nem tudtam hogyan. És ő egy pillanatig úgy tett, mintha elakarni menni tőlem. De csak nem ment. Könyvek csillogtak szemében, a mint reám emelte tekintetét.

— Pedig rossz ember — mondta panaszos, a keserűségtől vonagló hangon. Mert ha jó ember volna Géza bácsi, akkor...

Nem fejezte be, a mit mondanai akart. Nem tudta kimondani, vagy tán nem is tudta, hogy mit akar. Csak kinosan harapdálta az ajkait s hol le nézett a földre, hol meg reám.

Reszkette megint beszélni kezdett.

— Gondolj csak arra, ha a te mamádat szeretné valaki...

Mit jólna akkor a te apád? ... Az én apám jó ember... mégis... Istenem...

Hangja zokogásba fullt. Nem beszélt már, csak sirt, keservesen. En behunytam a szememet. De a behunyt szempilláimon keresztül is láttam, mint remegnek a zokogástól a karjai. Akár csak az előbb, amikor szöcsését siratta... Nem tudtam ott maradni. Fájt a közelléte. És elrobantam tőle, mintha korbáccsal vertek volna...

Attól kezdve meg éppenséggel kerültük egymást.

Kálmán Sándor.

rendkívül munkás, rendszerető s igazságos, jószívű főpaprak mondják, ki mindent elfog követni, hogy a hitélet, mely dr. Wolaffka alatt oly fényesen felbuzdult, továbbra is ilyen maradjon a Debreceni róm. kath. hívek között,

Az Ipartestület az egyetemért.

Előljárósági ülés.

Nem lesz karácsonyi kiállítás.

— Saját tudósítónktól. —

— november 1.

Az Ipartestület előljárósága ma délután rendes havi ülést tartott, melyen egy igen nagy fontosságú és az iparosságnak a kulturális célok iránti lelkesedését és érdeklődését szépen kifejező határozatot hozott. Publikálta azt, hogy az iparosság is feltétlen híve a debreceni egyetem ügyének és szíves lélekkel óhajtja annak mielőbbi felállítását. Eme szép határozatnak mindenesetre meg lesz a maga termékenyítő ereje. Az illetékes tényezők be fogják bizonyítani, hogy az egyetem felállítására irányuló mozgalom nem részleges hanem törekvése a társadalom minden rétegének egyaránt.

Az ülésen szóba került a tervezett karácsonyi kiállítás is, mely azonban ez évben a jelentkezések csekély száma miatt elmarad.

Tudósítónk az ülés lefolyásáról a következőkben számol be.

Négy óra után nyitotta meg az elnöklő Zelinger Ede az előljárósági gyűlést, melyen a tagok szép számmal jelentek meg.

Elsősorban is a most felszabadult 18 tanoncnak adta át az elnök buzdító szavak kíséretében a felszabaduló oklevelet. A tanoncok közül Kozma Lajos jeles gyakorlati és iskolai éremmel lett kitüntetve.

Ezután bejelenté az elnök, hogy a tervezett karácsonyi kiállításra eddig, a legutolsó határnapig mindössze öten jelentkeztek, azért javasolja, hogy a kiállítást ne tarták meg.

Az előljáróság ilyen értelemben határoz.

Az elnöki előterjesztések további során szerepelt az egyetem ügye. Zelinger Ede bejelenté az előljáróságok, hogy a Weszprémy Zoltán főispán által a minap összehívott értekezleten ő képviselte az iparosságot. Ebből kifolyólag javasolja, hogy az iparosság így testületileg is nyilatkozná az egyetem ügyében; kimondaná, hogy az egyetem felállítását Debrecenben kulturális közszükségnek tartja, ezáltal dokumentálná azt, hogy az iparosság összessége óhajtja a harmadik egyetem felállítását. Szükségesnek tartja ezt Zelinger, hogy az iparosság is jelt adjon kulturális érzékéről, különösen most, mikor az egész társadalom megmozdult az ügy érdekében.

Lelkes hangú hozzászólások után kimondotta az előljáróság, hogy a testület örömmel üdvözi az egyetem ügyében megindított mozgalmat és egyáltalában az iparosság feltétlen híve a nemes ügynek s szívből óhajtja annak mielőbbi felállítását.

Szép határozat kimondása után napirendre tértek, mely csupán folyó ügyeket tartalmazott.

IRODALOM.

Krúzselyi Erzsike azzal a kérelemmel fordul mindazokhoz, akik legközelebb sajtó alá kerülő „Örök-esszében“ c. verskötetére gyűjtő-íveket kaptak, hogy azokat legkésőbb nov. hó 15 ig szíveskedjenek hozzá, M.-Szigetre eljuttatni.

Végzetes szerencsétlenség.

A kocsis balesete.

Agyongázolták a loval.

(Saját tudósítónktól.)

— nov. 1.

Végzetes szerencsétlenség történt ma délelőtt a nagy vasuti hídnál. Az áldozat egy boldogtalan kocsis, ki most szörnyű sérülésekkel borítva rendkívül válságos állapotban fekszik a kórház sebészeti osztályán. A szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a lovak hajtásközben valamitől megvadultak, amikor a kocsis a szekér tetejéről a lovak közé esett, amelyek aztán halálra taposták.

A borzalmas eset részletei a következők: Kelemen János 27 éves paraszt legény ma délelőtt úgy 10 óra tájban a Guthi erdőből szekérével fát szállított gazdája Kapitány József gazdálkodó részére. Utja a fűrésztelep mellett vezetett el. Itt az óriási zakatolástól a lovak megbokrosodtak és örült vágtatással ragadták a nagy vasuti hid felé a szekeret, melynek tetején ült Kapitány.

A szorongatott helyzetben levő ember minden erejét megfeszítve igyekezett megakadályozni a közelgő veszedelmet. Ez azonban nem sikerült neki és egy fordulónál a szerencsétlen több méter magasságból a lovak közé zuhant. A megvadult állatok keresztül gázolták rajta, sőt még a nehéz szekeret is keresztül vonszolták testén.

Eszméletlen állapotban több iszonyu sebtől vérezve maradt a helyszínen a szerencsétlen ember. A járőrök nyomban segítségére siettek és értesítették a rendőrséget, majd a mentőket, kik beszállították a súlyosan sérültet a kórházba.

Kelemen a rajtakeresztül gázoló lovak ptkóitól koponyatorást szenvedett és még azonkívül is több sérülés és zuzodás van rajta különösen mellén és altestén.

A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy terhel-e valakit a szerencsétlenség a végzetes balesetért.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— nov. 1.

(Rákóczy jelszava.)

A hazáért és szabadságért!
Ez vala jelszavad.
Elné multál örökre, ánde
A szózat egyre hat.

Kürszó az, mely régen elröppent
A táj szellőivel,
De a völgyben visszhangja tart még,
És nem is nyugszik el.
(„M.-g.”)

Dalmady Győző.

A halottak napja.

november 1.

Haldoklik a természet. Sárgult falevelek hullnak künt a holtak szomorú birodalmában a sírokra. A zizegő falevelek között egymás után gyulnak ki az emlékezés mécsvilágai. Emlékezünk. És ilyenkor az elmúlás napján megilletődött lélekkel száll magába az élet viharában tusakodó ember. Elmegy a halottak hazájába imádkozni és megayugvást keresni a torzalkodás, a rutság, a harapás sebére, amit a lét harcában kapott és osztogatott. Levetik az álarcot azok is, akik boldogoknak hiszik magukat és leborulnak egy-egy fejfa elé áhitatos fohászszal a mulandósághoz. Az igazi magabaszállás, az illetődés magasztos érzése háttérbe szorít minden érzést.

Egy gondolat foglalkoztatja az elméket az elmúlásban mindnyájan egyek leszünk.

Ott megszűnik a földi küzdelem. A síron tulninosonak öklök, mint az életben, hogy lecsapjanak; ninseaa ragyogás, pompa. Örök némaság borítja nyugodalmát, amelyet nem zavar soha semmi.

Es a némaság az év egy napján csillogó fényárba öltözködik. Kigyulnak a sírokon egyaránt az emlékezés fény sugarai. Kis fakeresztes sírokon egy szál gyertya, másokon az illumináció ragyogó fényei... Melyik meghatóbb?

A róm. kath. temető mint minden évben úgy ma is felemelő képet nyújtott. Valóságos tolongás uralkodott az est folyamán a hantok között. Különös szép ünnepély keretében áldoztak a gimnáziumi növendékei elhunyt igazgatójuk és tanáraik emlékének.

* **Thököly-szobor Késmárkon.** Október 30 án, Késmárkon tartott fejedelmi temetés alkalmával a debreceni kiküldöttek közül többen tisztelegtek a késmárki polgármesternél s ez alkalommal a felállítandó Thököly szoborra a következő adományok folytak be: a debreceni ref. egyház részéről Szele György ev. ref. lelkész 100 kor., dr. Kazinczy Gábor kir. táblabíró 50 kor., dr. Bacsó Dezső 20 kor., dr. Haendel Vilmos 20 kor., dr. Nagy Zsigmond 20 kor., és a kollegiumi ifjuság részéről Mizzi Mihály főiskolai szenior 20 koronát adományoztak.

* **Kubelik — Debrecenben.** Kubelik János, a tüneményes hegedűművész tegnap hangversenyzett Budapesten. Mondanuk sem kell, hogy óriás sikerrel. Beünöket kiválíképen érdekel az a kijelentése, hogy nem sokára hallani fogjuk őt Debrecenben is. „Julius elején — mondá egy hírlapíró előt hazamegyek Debrecenbe, nem pihenni, de tanulni. Új szezon, új műsor; és az naponta 6 órai munkával jár. Azonban jól esik a munka itthon, családom körében. Kár, hogy olyan rövid a nyár, és ősszel ismét el kell hagyni a fészket! Esztendőre megint Amerikába készülök, ha ugyan elengednek az enyéim!” Örömmel várjuk Debrecenben Kubeliket. Itt jegyezzük meg, hogy remény van arra, hogy a kis Vecsey Ferencet is viszontláthatjuk. Debrecen társaskörének több előkelősége ugyanis azon van, hogy a művészt megnyerjék még egy hangversenyre. A minnek rendkívül örvendének. A tárgyalások most folynak ez irányban Vecseyék és irányadó debreceni zenei körök közt.

* **Hubertus napi vadászat.** A szokásos évi vonszalék utáni vadászatot (Hubertus napi vadászat) november 3 án, szombaton tartja meg a 2 honvéd huszárezred tisztikara. A vadászaton részt vesz az egész lovastandár tisztikara és Jankovich Miklós m. kir. honvéd huszár százados fogja a vadászatot vezetni.

* **A debreceni dalegylet** Rákóczi estélye f. hó 8-án, esütörtökön a városi dalegylet Mácsay Sándor egyleti karnagy vezetésével, Nagy András ev. ref. énekvezér, Szemes Miklós joghallgató Rác Károly és fia zenekarának közreműködése mellett az Arany Bika szálloda dísztermében Rákóczi korabeli kuruc dalokból hangversenyt rendez, mely estélyre páholyjegyek a dalegylet pártoló tagjai részére 3 korona, nem pártolók részére 5 koronájával Csáthy Ferenc könyv és zenemű kereskedésében előre válthatók. Személyjegy 2 korona, család jegy 3 személyre 4 korona. Az elnökség. A Rákóczi-estély műsora: 1. Nyitány: Rác Károly és fia zenekarától. 2. Megnyitó dal. (Hajh Rákóczy, Bercsényi stb.) Előadja a dalegylet. 3. Rákóczi imádsága. Férfikarra írta: Káldy Gyula. Előadja a dalegylet. 4. Kuruc dalok, tárogató. Előadja: Szemes Miklós joghallgató. 5. Cinka Panna nótája. Előadja: Rác Károly és fia zenekara. 6. Kuruc nóták. Előadja: Nagy András, a. m. tag. 7. Tréfás dal a német táncra. Férfikarra írta: Káldy Gyula. Előadja a dalegylet. 8. Rákóczi kesergője. Férfikarra írta: Káldy Gyula. Előadja a dal-

egylet. 9. Kuruc nóták, tárogató. Előadja: Szemes Miklós joghallgató. 10. Hadik óbester nótája. Előadja: Rác Károly és fia zenekara. 11. Gúnydal, II-ik József idejéből. Férfikarra írta: Káldy Gyula. Előadja a dalegylet. 12. Rákóczi induló. Férfikarra írta: Huber Károly. Előadja zenekarral: a dalegylet. E műsor megszakisás nélküli egymásutánban fog előadatni, mely idő alatt a m. t. közönség a sorszékében foglal helyet.

* **Az új iparosok.** A főkapitányságon, mint iparhatóságnál a múlt hónap negyedik felében az alábbi iparosoknak adtak ipar engedélyt: Kerékgyártó Lajos hentes és mészáros Homokkert I. j. 59. sz., Dobi Károly férfiszabó Degenfeld tér 3. sz., Stern József és testvére kefégyár részvénytársaság Vén-kert, Sinogai Mihály szatócs Móricstelep 21. sz., Glück Hermann széna száma keresk. Miklós utca 55. sz., Almosdi Sándor bankbizományi üzlet Batthyányi u. 12. sz., Kraft Salamonné szatócs Bocskai-tér 10. sz., Bródi testvérek kereskedelmi ügynök Széchenyi-utca 25. sz., Schulok Gusztáv vendéglős Péterfia utca 59. sz., Rác Gyula szatócs Gólya-utca 4. sz., Paulik András szatócs Tőczós-kert I. j. 4. sz., Jóga Lajosné és Kiss Imréné vendéglős Kossuth utca 27. sz., Ladányi György vendéglős Hadházi-utca, Debreceni lezáoló bank mint szövetség Piac-utca 49. sz., Kereskedők és iparosok hitelszövetkezete Csapó utca 1. sz. és Belyej János cipész Vigkedvő Mihály-utca 34-ik szám alatt.

* **A Bambucey-est iránt,** melyet derék vasutasaink a Bikában november hó 10 én rendeznek társadalmunk előkelő körében az érdeklődés napról-napra fokozódik. A páholyok jó része már is elő van jegyezve, a még rendelkezésre álló páholyokra Laszgalin Kálmán felügyelőnél az üzletvezetőség épületében lehet naponta 8 és 2 óra között előjegyezni. A kik tévedésből megbívt nem kaptak, sziveskedjenek a meghívókat szétküldő bizottság elnökéhez Hegyi János ellenőrhöz (pályaudvar) fordulni, ki is az igényeknek a legnagyobb készséggel fog eleget tenni. A 4, 3 és 2 koronás helyekre szóló jegyek Tóth Béla gyógyszerárában november hó 1-től kezdve kiválthatók.

* **Gyászjelentés.** Kretz Richárd m. kir. honvédezredes úgy a saját, mint fia Tibor, valamint sógora Bulster Gusztáv, sógornéje Éder Rudolfné sz. Bulster Stefánia és a többi rokonság nevében elszomorodott szívvel jelent, hogy a felejtetheletlen drága hű hitves, szerető gondos anya, testvér és rokon Kretz Richárdné szül. Bulster Margit életének 29-ik, koldogházasságának 9 ik évében, igen hosszas és fájdalmas, emberfelelt megadással viselt szenvedés után, f. évi október 30-án éjjel 11 órakor, a halotti szentségek ajtatos felvétel után eszedesen jobblétre szenderült. A drága halott hűt tetemei f. évi november hó 1-én délután 1/23 órakor fognak a kerepesi úti temető halottas házában, a róm. kath. egyház szertartása szerint beszentelteteli és Debrecenbe szállítatván, ott folyó évi november hó 2-án délelőtt 10 órakor a pályaudvarról a templomba vitetni és ujlagos beszentelés után a családi sírhelyen örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat Debrecenben, a beszentelést megelőzőleg fog a Mindenhatóknak bemutatatni. Budapest, 1906. okt. 31 én. Áldás, béke drága hamvaira. A temetést Gebauer K. tem. intézete. (Kossuth-utca 1. Városház épület.) rendezi.

* **A pénzhamisító jóslata.** Schapira Nachem bírhebt leaggyl pénzhamisítót tegnap Londonban, ahol legutóbb büncs üzletmeit folytatta, tizenötévi börtönre ítélték. Még a tárgyalás folyamán a következő rajtélyes kijelentést tette Schapira:

— Ha elítélnek valami meglapó és rettetes dolog fog történni!

Ma azután megmagyarázta Schapira a titokzatos szavak értelmét.

— Eleteben háromszor ítélték el eddig. Mind a három elítélés után meggyilkoltak egy koronás főt, vagy más szeren-

cséklenség történt magasállású személyiségekkel.

A pénzhamisító el is mondotta a törvényszék elnökének az egyes esetek részleteit és hozzátette:

— Egészen bizonyos vagyok abban, hogy most is valami hasonló dolog fog történni.

Koronás fők és körvezeteik, ha babonás természetűek, most ugyancsak retteghetnek.

*** Anyakönyvi hírek.** A helybeli anyakönyvi hivatalnál ma a következő születéseket, illetve haláleseteket jelentették be: a) *születések*: Szalay Béla Gyula róm. kath., Schwarz Sándor izr., Fazekas Károly ev. ref., Kóródi István ev. ref. b) *halálesetek*: Deák Péter ev. ref. 10 napos, Nagy Gábor ev. ref. 62 éves, Kerekes József róm. kath. 18 napos, Szász József ev. ref. 2 éves, Balogh Zsuzsánna ev. ref. 24 éves és Szávó Ferenc 48 éves.

*** Megtorkolászott gavallér.** Egy fiatal iparos nagyon szerette az éjjeli kalandokat. A hol csak szerét tehetette, meg is jelent Napirenden voltak nála a „megugratások”, de ő ezekre vajmi keveset adott, mert mint 6 monda: „még csak vér se folyt”. Végül is töltögette ő el az estéket, míg csak egy élelmes szobacicus tul nem járt az eszén. Meghívta ugyanis magához, de ugyanakkor bearendelte a hatalmasan kifejlődött s markos kocsis is s előre megbeszéltek a dolgot, hogyha a „ficsur” belép, majd azt amugy istenigazában elpáhólják. Ugy is tettek, a mint kidönték előre. A mint a fiatal iparos a kapun belépett, ölelő karok várták, de nem a „kisasszony”, hanem a kocsisé, a ki először jól megrángatta s aztán a kerítésen keresztül az utcára lökte.

*** Kétezer korona egy rossz diványban.** Kusz Ferenc gazdálkodó a napokban egy ócska rossz diványt vitt el Klaudivy János kártyahoz javítás végett. A diványjavításhoz ma fogtak s amint a felső szövetet levették, tíz dráb régi 100 forintos találtak alatta. Klaudivy a pénzt elvitte Kuzshuz, s adta s azután együtt mentek el az adóhivatalhoz, ahol a gazda öröme egészen a tetőpontra hágott, mert a százasok beváltási határideje még nem járt le s így olyan 2000 koronához jutott az iparos becsületessége folytán, amiről még álmodni se mert volna.

*** Verekedés.** A vámospáresi csendőrség jelentése szerint Risáneczky András ottoni lakost tegnap délután alaposan elverték. A tettesek Tóth Lajos és Török Juliánna vámospáresi lakosok, a kik kaptafakkal verték véresre Risáneczkyt, a kin 20 napon túl gyógyulható sebeket ejtettek. Mivel a csendőrség hivatalból üldözendő büntény esetét vélte megállapíthatni, a tettesek megbüntetésé végett jelentést tett a debreceni kir. ügyészséghez.

*** Leharapta a haragosa hüvelykujját.** Böheim György újvárosi napszámos tegnap reggel 7 órakor össetalálkozott egy pálinkamérésben Erdélyi Ferenc gyári munkással. Mindketten reggeli szivarosították tértek be oda, hogy ezáltal védekezzenek a ködös ősi reggel hűvössége ellen. Az ilyen helyen azonban hamar szóváltásba keverednek az emberek, kivált ha már egy kissé meg is erősítették magukat a jóféle pálinkával. Így történt ez a két fént nevezett emberrel is, kik már ferde szemmel nézték egymást. — A szóharaból dulakodás támadt, melynek eredményeként a kék és zöld foltok nem maradtak el, de a java az volt az ütözötnek, hogy Böheim az ütözött hevében leharapta ellenfelének Erdélyinek hüvelykujját. Mikor szétválasztották őket, Böheim már annyira benn volt a harci kedvben, hogy elment egy másik haragosához Varga Károlyhoz, annak lakására és késsel megtámadta. Szerencsére gyorsan ártalmatlanná tették a dühöngő embert, még mielőtt kárt tehetett volna valakiben.

*** A pálinka.** Pár deoi „enyhítő körülményt” vitt be ma reggel Papp Antal Baromvásártér 17. sz. alatti lakos. Ilyen állapotban jött szekerével a városba, ahol dél-

előtt háromnegyed 10 órakor örült vágatással hajtott végig a Piac utcán. Nem volt elég, hogy ezzel a közlekedést megakadályozta, hanem még az utcán levő bérkocsikkal is összeesvevett. A rendőrszem lovasból kocsiától bakisérte és az eljárást ellene megindították.

*** Utonállás.** Bruckner Sándorné Klapka utca 24. sz. alatti lakosnő ma dél előtt beküldte Vilma nevű 12 éves leányát a Piac utcára, hogy a javítás alatt levő óráját hozza haza. E célból 2 koronát adott át neki, melyet a kis leány a kezében levő tárcába tett. Befelé jövet azonban a mint a Bercsényi utca végére ért, egy fiatal ember ugrott eléje s a kezében levő tárcát kiragadvá kezéből, futásnak eredt, s a Kossuth utcai temető fái közt eltűnt. A megtett feljelentés következtében, a rendőrség megindította a nyomozást, az ismeretlen vakmerő tettes elfogatása iránt.

*** Betörés.** Tegnap este 8 és 9 óra között kellemetlen látogatója volt Rédei Rezső kamarai segédtitkárnak. Ugyanis a Rákóczi utca 36. szám alatt levő lakásának udvar felőli ablakán valaki lakásába hatolt s onnan mintegy 300 korona értékű ruhaneműt ellopott, s azzal együtt elszalolt. Rédei feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást, melynek eredményeként ma reggel sikerült a tettest éppen akkor elfogni, amidőn az a lopott ruhaneműt a Badogos utcai zsidórusoknál tul skart adni. A ruhaneműk, lezámítva egy pár cipőt, megkerülték, a tettest pedig Zorál Béla munkanélküli kovácsműhelyében fogva tartották.

*** Öngyilkosság.** Szűk szavu távirat érkezett ma délelőtt a debreceni kir. ügyészséghez, melyben a Földes községi elöljáróság jelenti, hogy ott ma éjjel Dalász Bálint földesi lakos felakasztotta magát. Mivel az elöljáróság jelentése szerint az öngyilkosság ténye kétségtelen s bűnügynek még a látszata sem forog fenn, — az ügyészség táviratilag adta meg a temetési engedélyt.

x **Pörkölt és nyerskávé különlegességek** kaphatók Főlegyházy János motorüzemi kávé pörköldéjében Piac és Miklós utca sarkán.

x Az Arany Bika kávéházban minden este orgányzene.

SPORT.

Kopófalka vadászat. A M. Kir. debreceni 2. honv. huszár ezred kopófalkájával vonszalék vadászatot rendez. Meet: Sámson és csásdi ut elágazása. November hó 3 án d. e. 12 óra. Este 8-kor iársas vacsora az „Angol királyné” szállodában.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Nov. 1. Csütörtökön „Lear király”, szomorú játék.

Nov. 2. Pénteken „Koldus gróf”, operette.

Nov. 3. Szombaton „Rabló” vigjáték (ujdonosság.)

Nov. 4. Vasárnap d. u. „Smolen Tóni”, énekes bohózat.

Este: „Csere lányok”, operette (ujdonosság).

Lear király.

Az idei szezonban ma volt az első Shakesperé est. Régen vártuk és régen óhajtoztunk utána, de hogy ilyen fényes, tündöklő, minden ízében művészi előadásban lássuk a világ legnagyobb költőjének leg-hatalmasabb alkotását, — ezt nem mertük remélni. Mert igazán szinte csoda számba megy a művész készség, erő és ambíció, amit a debreceni színház drámai személyzete

ma este kifejtett. Mintha a mai előadás fölött ott lebegett volna az „avoni hatyu” génusza lelket és hangulatot öntve darék színészeink lelkébe. Ritka és jól megbecsülendő nap az ilyen és mi hálát és köszönetet mondunk érte.

Szakács Andor játszotta a címszerepet. Összevetve a multkori Hamletjét és a mostani Learjét most már a maga egész mivoltában látjuk, érezzük és tudjuk, hogy ez a csodás erejű és intelligenciájú művész ember Magyarország egyik legnagyobb színésze. Művész zenijének éppen az a fokmérője, hogy mennyel hatalmasabb szerepet játszik, — annál nagyobb is benne. Ha a ma esti játéknak minden egyes részét elemezni akarunk, — hasábozra lenne szükségünk. Kerak szerves, gyönyörűen kidolgozott egész volt amit produkált a gyorsan fellobbanó harag mesteri exponálásától kezdve a szív hurjának végső elpattanásáig. Hogy mennyi erő viharzott az átkaiban, és mennyi mélység vibrált a tébolyában, azt csak az tudhatja, aki látta őt szenvedni és meghalni a pillanat elröppenő hatása alatt. Lázba hozta a szívünket és gyönyörködtette a lelkünket. Minden könny amit ejtett, minden sóhaj, ami feltört öreg, megsebzett lelkéből, minden egatrázó szó, — ami együtt tombolt a viharral örökre feledhetetlen, kedves művészi emlékünkné lesz. A meglepően szép, összevágó, gyorsan perdülő, Shakespearhez méltó rendezés is egészen az ő érdeme. A közönség lelkesedve, tombolva ünnepelte és minden felvonás után tisztelettel üzenőszóval hívta a lámpák elé.

A többi szereplők is sokkal jobbak voltak mint egyébkor. Így pl. Ternyei Lajos is oly érett felfogással és nemessé művészettel játszotta Edgárt, hogy a legnagyobb örömmel tapasztunk neki. Ha ilyen szép igyekezettel halad, még nagy sikerekben lesz része. **Békés Kentjét** főlöszleges díszénünk. A II. ik felvonásbeli kedves, derült humora jóleső hatást gyakorolt és meg is nevetteget. **Polgár** kitünően találta el a Bolond szerepének alaphangját. Igazi bölcs Bolond volt, komoly Learhez simuló, a szerep mélységeit teljeseen átértő és átérző. **Szabó Irma** gyöngéd, szerető Cordéliája **Hahnel Aranka** érdekes Regánja, jól illeszkedtek a keretbe. **Lukács Juliska** (Goneril) kissé fáradt és színtelen volt. **Deésy** (Edmund) és **Vadász** (Gloster) igen jók voltak, különösen az utóbbi. **Sarkadi** a szemtelen Osvald rövid szerepében és igazi kabinet alakítást mutatott be. Mindent összevetve kimondhatjuk, hogy ilyen jól sikerült Schaksperi előadást rég nem láttunk a debreceni színpadon.

És mivel a közönség a legutolsó helyig megtöltötte a nézőteret, ezért szeretnők ha gyakrabban látnók Schaksperet, anyival is inkább, mert olyan kitünő művésznők van a hőszerepekre mint **Szakács Andor**.

(sz. b.)

„A rodostói nagypéntek.” **Zivuska** Andor és **Patrubány Olivér** nagy hatású játéka, mely színházunkban háromszor került színre a Rákóczy-esték sorozatán, amint már jelentettük, e hó 29-én adták elő a miskolci színházban. A darab impozáns hatása mellett bizonyít, hogy a szerzőket — a mint levelezőnk írja — a lelkesült közönség ötször szőlította a lámpák elé.

A koldus gróf operette, melynek szép zenéjében eddig minden előadás alkalmával zsufolt ház gyönyörködött, holnap ismét színre kerül, ezúttal **Jessit: Főthy Frida,**

Melodiat: Radó Anna és Jimny újságíró Szalsi Gyula játszó, a többi szereplők maradnak a régiék.

A Cserelányok operette, melyre sze mélyzetünk teljesen elkészült, vasárnap e hó 4-én kerül előadásra. Az operette újdonságban a társulat öt énekesnője van foglalkoztatva, kik mindannyian hálás szerepekhez jutottak, a férfiak közül különösen Sarkadinak van kitűnő szerepe, a ki Lónyai Piroskával az új és híresebb vált Macsios táncot fog bemutatni, részt vesznek még az előadásban Szakácsné, Árkosy, Polgár, Bay, Deésy stb.

Vigjátéki premier. Szombaton e hó 3-án lesz Könyves Tóth Kalmán „Rabló” című vigjátékának a bemutatója. Az összes szereplők nagy kedvvel készültek az újdonságra, hálás szerepe van a darabban Szabó Irma, Ardi Ida, Ternyei, Árkosy, Békés, Deésy és Béresnek.

A jövőhét újdonságai. A társulat egyszerre készül Porcsolt Kálmán „Az aszszony” című színművére melynek nagyszerű premierje a múlt héten volt a budapesti nemzeti színházban. „A két Hipolit” operettjére. Mind két újdonságból megkezdődtek a próbák.

TÁVIRATOK

Ottó főherceg halála.

Bécs, nov. 1. Tudósítónk azt a lesújtó hírt táviratozza, hogy Ottó főherceg ma este meghalt.

Citő főherceg, Karoly Lajos főherceg második fia, szül. Grácban 1865 ápr. 21. 1886 vette nőül Mária Jozefa szász kir. hercegnőt s ebből a házasságból két gyermek születet Karoly és Miksa Jenő főherceg. — Atyja, Karoly Lajos főherceg halála után az udvartartását Ottó főherceg örökölte, aki mint beteg bátyjának Ferencz Ferdinánd főhercegnek helyettese, a királyi is reprezentálta valahányszor ez megjelenésben gátlóva volt.

Schönaich Budapesten.

Budapest, nov. 1. Schönaich közös hadügyminiszter holnap Bécsből Pestre érkezik, hol tanácskoznia fog Wekerlével és a kormány több tagjaival.

Szerkesztői-posta.

T. G. Pályaválasztásba csakugy nem szólunk bele, mint a hogy végeket nem ajánlunk. Intézzé ezt mindenki a hajlamai és módja szerint. Tanárraival, szülőivel beszélje meg a dolgát, így oszlanak el a ketelyei.

„Színházi képek.” A fővárosi kroti-termék szemlemlen utánszati. Ön azt hiszi, hogy mert valaki színész, a magán becsülete mindjárt ártászkok közpredájává lehet?

G. K. Nov. 22-én és 23-án. Hiszen rajta van a sorsjegyen!

Közgazdaság.

Kereskedelmi és iparkamara. Előző tanácsülés volt tegnap a kamaránál, mely alkalommal Szávay tükár referált az utóbbi hetek mozgalmairól és a legközelebbi munkák sorozatáról. Szabó Kálmán elnökölté alatt helybenhagyólag vette tudomásul a gyűlés azokat a vidéki tárgyalásokat, melyeken Szávay tükár, Rédei segéd-tükár és Racz fogalmazó Szolnokon, Nyiregyháza, Budapesten, Perbenyiken, Munkácsán, Mező uron stb résztvettek a melyek

a Duna-Tisza csatornázása, a bodrogi háziipar fejlesztésére, a fakivitel kérdésében a kamara által felvetett reformokra s különféle államsegélyes és iparalapítási dologra vonatkozik. A debreceni királyi törvény szék megkeresésére a kamara irásszakértői tisztségre előterjeszti Haranghy György takarékpénztári tisztviselőt. A debreceni iparos mestertanfolyamok tárgyában november 7-én a város és kamara közbenjöttével gyűlés lesz, melyre Vig Albert iparokt. főigazgató érkezik le. November 5-re a kereskedelmi miniszter egybehívta a kamarai tükárokat Budapestre a hadseregszállításokban a kisipar részletezése tárgyában. A Debrecen városi tanács megkeresésére legközelebb szakértekezletet tart a kamara a helybeli iparostanonciskola reformja ügyében. A jövő héten a közös bizottság és a szakosztályok tartanak ülést, a legközelebbi közgyűlés valószínűleg november 15-én lesz.

Városi Színház.

Bérlet 29. szám (B) Bérlet 29. szám (B)

Ma pénteken, 1906. évi november 2-án:

A KOLDUS GRÓF.

Operette 3 felvonásban.

Holnap, szombaton, november 3-án:

Ujdonság! Ujdonság!

Itt először.

A rabló.

Vigjáték 3 felvonásban.

Ingatlanok forgalma

— nov. 1.

Deák István és neje Biri Erzsébet veszik a debreceni 3810 és 3811 sz. jtkv. -ben foglalt 1084 négyszögöl téglás kerti szőlőt Simon András és neje Kovács Sárától 1600 korona.

Tarjányi György és neje Szakál Juliánna veszik a debreceni 6473 sz. jtkv. -ben foglalt 100 négyszögöl Csapókeri szőlőt Cserezy István és neje Kovács Juliánától 1600 korona.

Kiss János és neje Iványi Erzsébet veszik a debreceni 6550 sz. jtkv. -ben foglalt 245 négyszögöl boldogfalvi kerti szőlőt a debreceni ipar és kereskedelmi banktól 4000 korona.

Ferge Péter és neje Balogh Mária veszik a debreceni 3245 sz. jtkv. -ben foglalt 3 hold ondódi földet Sugár Gyulától 2400 korona.

Ladányi György és neje Hocheker Alvirá veszik a debreceni 8 sz. jtkv. -ben foglalt gróf Dégenfeld-tér 8 sz. házat Szentesi Máriától 5800 kor.

Kovács Lajos és neje Klenc Mária veszik a debreceni 1126 sz. jtkv. -ben foglalt Homok-utca 140 sz. házat Harsányi Sándor és neje Daroczi Juliánától 2700 kor.

Boros Györgyné Tóth Juliánna veszik a debreceni 4327 sz. jtkv. -ben foglalt 1011 négyszögöl hatvan-utcai kerti szőlőt Nagy Jánostól 4400 kor.

Detari Eszter Szücs Mihályné veszik a debreceni 3952 sz. jtkv. -ben foglalt 1250 négyszögöl horokkeri szőlőt Harmat Teréztől 3200 kor.

Kozák György veszik a debreceni 1125

és 1127 sz. jtkv. -ben foglalt 1074 □ öl ujosztású földet Ujvári József és neje Jakó Juliánától 1000 kor.

Sárváry Jenő veszik a debreceni 4591 sz. jtkv. -ben foglalt 18 hold 1541 □ öl ujosztású földet Szabó Gáborné Fodor Juliánától 14000 kor.

Bakóczy István és neje Jeney Juliánna veszik a debreceni 1497 sz. jtkv. -ben foglalt Ajtó-utca 6 számú házat és 2 hold 191 □ öl ujosztású földjét ifj. Maklári Józseftől 12400 koronáért.

Hadházy Dezső és Szombatby Boriska veszik a debreceni 18927. sz. jtkv. -ben foglalt 42 hold 401 négyszögöl ujosztású földet Dr Bauer Ferencz mint kiskorú gyermekén gyámjától 18168 kor.

Harangi István és neje Kállay Zsuzsanna veszik a debreceni 2499. sz. jtkv. -ben foglalt 10 hold 500 négyszögöl ondódi földet Nánássy Lajos és társaitól 8500 kor.

Vohl Miksa veszik a debreceni 4795 sz. jtkv. -ben foglalt 1248 négyszögöl Tolcóskeri szőlőt Nagy Ferenc és Nagy Miklóstól 4200 kor.

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	8	55
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.)	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	25
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	18
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
H.-Sz. Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	24
	d. u.	4	47
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	58
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v. tól	d. u.	4	58
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	18
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p. -kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p. -kor ind. sz. v.	este	8	40
Az este 10 ó. 31. -kor ind. sz. v.	reggel	8	45
A d. u. 4 ó. 46 p. -kor ind. sz. v.	este	8	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p. -kor érk. gy. v.	reggel	7	35
A d. u. 8 ó. 29 p. -kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p. -kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p. -kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányiggy. v. átszállással)	este	8	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Szigetről — —	d. u.	4	12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11
Szatmár felől — — — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	18
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31
	reggel	7	38
	d. e.	7	40
H.-Böszörmény	este	6	28
felől	este	6	28
	d. u.	8	29
	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasutól —	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tól	reggel	5	35
O.-Kócs — Polgár felől vás. tól	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle peketei cukorkánál

vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY** félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY** félet fogadjunk el!

Zalai Márk tanár

három havi könyvviteli tanfolyama felnőttek számára

november 3-án megnyílik,

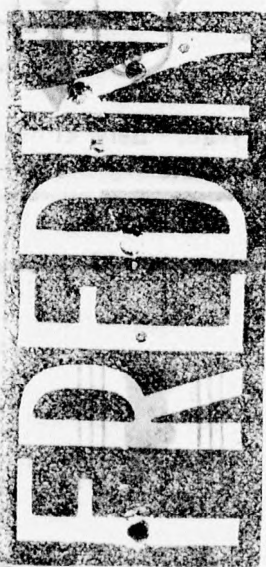
Tandij 50 korona

Beiratás naponta 10-12 óráig. (Városi bérpalota 2. szám. III. kapu, 2. emelet.)

Prospektus kívánatra.

Csak

Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,

Boxealf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábelikre.

Bécs, XIII.

- Adám 8474
- Adóla 107475
- Adon 119673
- Agosto 119114
- Aladar 39573
- Albert 39083
- Alfréd 22430
- Ambrus 50470
- András 37433
- Antal 107490
- Arnold 75011
- Arpad 119110
- Arthur 107496
- Aurél 95919
- Balázs 50920
- Bálint 65971
- Bela 51101
- Benedek 39997
- Bernát 13974
- Dániel 39294
- David 33016
- Dénes 119103
- Dezso 107493
- Ede 65956
- Elek 39065
- Elemér 107481
- Emil 119112
- Endre 95921
- Ezra 22432
- Ferenc 119105
- Frigyes 65972
- Fülöp 39073
- Gábor 107483
- Gedeon 119109
- Gerárd 107484
- Géza 39075
- Gusztáv 119102
- György 119108
- Gyula 107484
- Hármik 75017
- Herman 65973
- Hugó 119107
- Ignác 95904
- Ilos 65965
- Imre 45198
- István 107489
- Jakab 17039
- János 107494
- Jenő 108386
- József 119130
- Kálmán 65952
- Károly 75019
- Kornél 119131
- Kristóf 107499
- Lajos 95922
- László 119132
- Lipót 95915
- Lőrinc 108387
- Márkus 75008
- Márton 107495
- Mátyás 18610
- Mihály 119135
- Miklós 18611
- Miksa 22440
- Mór 34293
- Nándor 119136
- Oszkár 37432
- Ótó 18617
- Odón 119137
- Pál 34300
- Péter 37461
- Razsó 119128
- Sándor 41587
- Vilmos 51195
- Zsigmond 119140

- Adél 6457
- Ágnes 39054
- Ágota 65970
- Amália 107482
- Anna 45100
- Anatólia 119102
- Apolonia 35914
- Aranka 108383
- Borla 119107
- Elnika 65971
- Korbáin 119129
- Beata 65961
- Beth 17050
- Bella 34298
- Brigitta 108380
- Cecília 6473
- Kornelia 119116
- Dóra 109990
- Corotlya 75010
- Eufémia 39068
- Emma 119112
- Eneasz 108384
- Eva 107472
- Krisztina 22443
- László 119101
- Étel 65964
- Flóra 51472
- Franciska 109970
- Frida 39069
- Gertrud 65960
- Gabriel 107483
- Hedvig 119125
- Helena 95906
- Henriett 18623
- Hermína 119124
- Hilda 109974
- Ibolyka 22421
- Ildika 108377
- Izabella 75009
- Ima 110582
- Ika 119122
- Iren 22428
- Irina 107471
- Izabella 39056
- Janka 107500
- Jolán 6453
- Józsa 39053
- Judith 95919
- Juliska 107478
- Karolin 119126
- Katinka 75007
- Katalin 109959
- Klára 29071
- Kornélia 37471
- Laura 95007
- Lukács 39058
- Lina 22437
- Lujza 108393
- Malvin 119117
- Margit 95923
- Mária 65968
- Matild 108389
- Olga 95004
- Paula 119127
- Rozsika 39060
- Rozsika 3475
- Rozsika 17043
- Rozsika 31178
- Sarolta 95010
- Teréz 22442
- Valéria 119114
- Viktória 107492
- Vilma 50578
- Zsófia 108391
- Zsuzsanna 107480

A ki

még sohasem nyert, szerencsáját bankházunknál felkeresni el ne mulasztja. Bankházunk Fortuna istenasszony által adó kegyeltje, miért is a vevőnké a biztos szerencse. Csak keveset

mer

kockáztatni, ki sorsjegyet nálunk vesz, mert a sorsjegyek ára — a nagy nyeresési esély mellett — rendkívül csekély

és p.:

$\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$ sorsjegy
1.50 3.00 6.00 12.00 korona.

Azért, ki szerencsését nálunk kísérel meg,

az nyer

minden második sorsjeggyel 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000 60.000, 50.000, 40.000 koronát, esetleg a legkedvezőbb főnyereményt:

1000000 korona!

Rendelje meg mielőbb sorsjegyet, mert a rendkívüli nagy keresletnél készletünk már nagyon csekély. Az első osztály huzása már november 22. és 23-án. Minden vevőnknek a hiteles, hivatalos nyereményjegyzéket a huzás után azonnal megküldjük, és bármily nagy nyereményt is azonnal készpénzben fizet ki

A „KORDA és Társa“ bankháza

Budapest, Váci-körút 27. sz.

A nagy szerencse kincses háza,

Szeretettjének név melletti szerencse-száma

Segíti Önt a szerencsés nyerők sorába!

Legjobb szabásu
glace, svéd és szarvasbőr
keztyük
Schön Sándor
keztyű, kötész és orvosi műszertárban
DEBRECEN,
Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
pótlék

Egy regonak bizonyult háziszér, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénynei, csúznál és meghűlések-nél, bedörzsölés keppen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárlaskor óvatosak legyünk és csak olyan nyegét fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter orv. győzgyózzel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K — 50, E — 40 és K 2. — és ugyiszólván minden gyógy-szertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”
Pragaban.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Szőlő
oltványok.
Valamint az
elmúlt években
is a

**Kükülmómenti
első szőlőoltványi telep**

Tulajdonos **Caspari Frigyes Medgyes 21**
Nagykukudó megye — volt az egyedüli az egész országban mely ve őinek mindeu tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, ugy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülömbözőbb fajú és alanyu bor csemege bor és különleges csemege szőlő oltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok bámulatos eredményeket érnek el.
Kívánatra képes ártegyzék — számos elismerő levelel — ingyen és bérmentve.

Kertek rendezését és azokról tervezetet izlésesen készíték.

Elővirág, csokrok és koszoruk a legszolidabb árak.

Az őszi idény beáltával ajánlom dusan felszerelt elővirág üzletemet.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét kora tavaszi nyitásra legválogatottabb fajú friss:

Jácint, Tulipán és más virág hagymáimat.Allandóan nagy választékot tartok erőteljes **Pálmák**-ból és mindennemű **disz növényekből**.

Szives megtekintésre ajánlom kertészeti telepemet, ahol is mindenkor készséggel állok rendelkezésre.

Levágott és cserepes virágokból szintén nagyválasztékot tartok, melyekből **menyaszonyi, disz és mellcsokrokat**, valamint **sirkoszorukat** megrendelésre a legfinomabb izlés szerint készíték.Helybeli, vagy vidéki megrendelések eszközölhetők a **Kossuth utcai** (Városház épület) üzletben, vagy kertészeti telepem **Ferenc Jozsef ut 6. a.** Margit fürdővel szemben.

Kiváló tisztelettel

Paczelt János

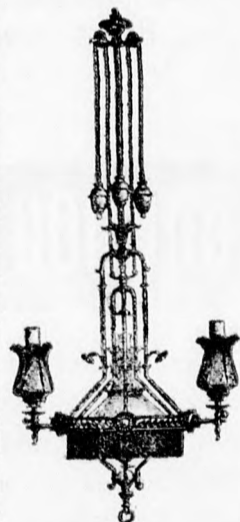
kereskedelmi és műkertész.

Legfinomabb izlés és pontos kiszolgálás.

A Magyar Fém és Lámpaáru Gyár

részvénytársaság gyári raktár

Debrecenben: Piac-u. (Simonffi-u. sarkán.) Gyár: Budapest: Eöbányán

Ajánlja gyarmányait, a legszebb kivitelű **Légszesz, Cambinált és Villany** csillárokat továbbá: **függő és asztali lámpákat, álványok, író asztali berendezések, gyertya tartókat stb gazdag választékban, a legmérsékeltőbb gyári**

árak mellett.

„Király-olaj”

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanthatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

Legújabb találmány a szabadalmazott **„Atilla” szesz izzó, fanyégő**, mely kitűnő erővel fehér fényt terjeszt és bármely lámpára alkalmazható. 524-15-1.**Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák**

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.